

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 40 L — b.
 Egy évre 20 L — b.
 Egy hóra . . 7 L — b.
 Nyiltér sora 6 L — b.
 Fird. petitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
 hetenként kétszer:
 csütörtökön és
 vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Soseaua Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
 Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Az esdeklő szózat.

Magyar egyházaink sohasem voltak anyagiakban nehezebb helyzetben, mint napjainkban. Eddig hála az ősök hitbuzgóságának és buzgóságból fakadó áldozatkészségének, nem kényszerültek arra, hogy hiveik nagylelkűségét nagyobb mértékben igénybe vegyék. Önkéntes adományok, nemes szívek áldozatai megadták az iskolák fenntartásának lehetőségét. A régi fejedelmek, főurak és nemesek nyomdokába ép oly fennkölt lelkületű polgárok léptek, kiket a közügyeknek s főleg a templomnak és iskolának ép oly szeretete tüzesített át, mint a régi nagy ősöket. Báthory István, Bethlen Gábor fejedelmek, Apor István erdélyi kincstárnok neve mellett ott tündöklök az újabb kor Nagy Mózesének, Berde Mózsáinak, Fogarassy Mihályainak, Fülöp Áronjainak s annyi másnak nevei, akik polgári vagy népi származásuk mellett fejedelmi alapítványokkal támogatták az iskolákat.

Az egyházi középpontok, az egyház-megyéek egyházi és világi tagjainak közreműködésével oly önzellenül és eredményesen gyümölcsöztették a gondjaikra szállott közjavakat, hogy virágzó egyházi intézményeink fenntartásának sulya mostanig a hívőket alig terhelte. Sőt min-

denki áldólag gondolhatott a nagy ősökre, ha gyermeknevelési költségeit egymaga nem birta. Ott voltak a virágzó szemináriumok és konviktusok, melyek ingyenesen látták el a szegény tanulókat. Ezernyi ezer ember van Erdélyszerte, aki a felekezeti intézmények jóvoltából lett a nemzetnek derék tagjává, a közügyeknek lángoló buzgalmu munkásává. Szegényebb hitközségek sok helyen templomhoz, iskolához jutottak ezen ősi alapokból anélkül, hogy a hívők lényegesebb áldozatot hoztak volna.

Ma már sorsunk másképp fordult. Egyházi közvagyonaink szétmállottak. Az ősök mesés kincse szétporlott. Nem a kezelők váltak hűtlenekké s fecsérelték el a rájuk bízott értékeket, hanem az új viszonyok, a birtoktörvény, a hadikölcsön nyelték el a hun és magyar elődök büvös erejű megszentelt vagyonát. Vajjon kishitűleg lemondjunk-e azért századok megszentelte legfőbb szellemi kincseinkről: a tudományról, művelődésről, haladásról? Eldobjuk-e magunktól katolikus, református, unitárius nép- és középiskoláinkat? Kialudni engedjük-e azt az utmutató, bátorságot adó, melegítő fáklyafényt, melyet már az első apostoli király,

Sz. István gyújtott s melyet akkora szeretettel ápoltak, védtek a nagyszellemű utódok? Az ősök úgy tartották, hogy a templom árnyékában, annak védelme alatt az ismereteknek, jó erkölcsöknek ápolására, fejlesztésére iskola legyen. Vajjon ezt a tisztos, szent hagyományt lábball tiporjuk-e, eldobjuk-e magunktól.

Nem, nem hiszem, hogy akadjon az ősök szent hagyományairól megfélemedező utód, aki ne tudná kötelességét. A magyar egyházak főpásztorai kérés szóval fordultak hiveikhez, hogy most, a mig nem késő, járuljanak áldozatokkal egyházi közintézményeik fenntartásához. Nem lehetetlen nagyságu terhet rónak hiveikre, hanem jelentéktelen hozzájárulást kérnek tőletek. A kérés szónak be kell hatolnia a napszámos kunyhójába, a földműves fagerendás tisztos házába, az iparos és kereskedő köházába és a főúr palotájába. Mindenki hallja meg egyháza fejének esdeklő szózatát!

Mi nem viseltetünk ellenséges indulttal az állami iskolák iránt. Az iskolából ugyanis eleget sohasem lehet fenntartani. Minél több és minél jobb iskolák állanak a polgárok rendelkezésére, annál derekabb, annál erkölcsösebb nemzedék

Uj koldus.

Nem közönséges, régimódi koldus, ki krajcárt kérve nyújtja tenyerét, vidám és büszke koldus vagyok én, nekem a krajcár nem elég.

Nem kell! elhajítom a forintot is, csörgő alamizsnát ne vessetek, csókot és békét házalok én most, ha igen szántok: nevessetek!

Vidám vagyok: ha késnek is a csókok akad, aki adjon jó asszony elég, — büszke vagyok: ha késik is a béke, álomba ringat lágy öle még.

Nem közönséges, régimódi koldus, szent koldusa vagyok én a világnak... zörgetek, — emberek, — adjatok, — békét és csókot kunyerálok!

(Kézdivásárhely, 1922.)

Elekes György.

Az örmények.

Az idén 250-ik éve annak, hogy beköltöztek Erdélybe az örmények. S bár — hallgatásukból kitetszőleg — nem ünneplik meg ezt

a nevezetes évfordulót, az erdélyi magyar sajtóra hárul a kötelesség, hogy legalább egy rövid, jubiláris remniszcenciában nyújtson üdvözlő testvéri jobbot azon néptörzsek felé, mely szellemi és anyagi, fizikai és etikai erővel a lefolyt 250 év alatt elsőrendű tényezőjévé vált a magyarság kulturális, erkölcsi és közgazdasági fejlődésének.

Külön fejezet kellene még csak összegezni feldolgozásához is azon hatásoknak, miket a magyar társadalomra gyakorolt harmadfél századon át a legpuritánabb örmény családi élet, növecsülés és gyermekgondozás; ahhoz pedig egy monográfia sem elegendő, hogy bár vázlatosan, de érdem szerint értékelhessük az örménységnek a kereskedelem terén kifejtett tevékenységét s ennek országos érdekű vonatkozásait. Apafi Mihály egyenesen azért hívja be őket, hogy a forgalmi és üzleti pangás szomorú helyzetén segítsenek. Az meg ismeretes mindenki előtt, hogy a 13 aradi vértanu közül ketten: Kiss Ernő és Lázár Vilmos született örmények voltak; ugyancsak örmény volt a híres Czetz János, 48-as tábornok is. A magyar jogászvilágot örmény anya ajándékozta meg Szilágyi Dezső lángelméjével; a történetírás és oknyomozó

kutatás élő büszkesége, Karácsonyi János dr., váradai kanonok szintén vérbeli örmény.

Gazdasági és társadalmi kapcsolatok, szokások, nyelv, családi összeköttetések révén, különösen a Székelyföldön, úgy egygyé olvadt az örmény a magyarsággal, mint az ojtóvessző az anyatóval.

Az élő hagyomány szerint I. Apafi Mihály meghívására 1672-ben, 3000 család, tehát mintegy 20,000 lélek jött át a Keleti Kárpáton Erdélybe Moldva földjéről. Legelőbb Szépvizen (itt már a megelőző században is voltak örmények), Gyergyószentmiklóson, Besztercén, Erzsébetvároson, Gyulafehérvárt, Petelén, Görény-szentimrén telepedtek meg. A nemesek nagyobb része, a tisztviselők, a papság Minosz püspökkel együtt Besztercén tartózkodott, ahonnan 1700-ban költöztek le Gerlatelepre a Martinuzzi vár alá s megalapították Armenopolist, — a mai Szamosújvárt.

II. Apafi Mihály mindjárt lezdetben, 1696. körül, különféle szabadságokkal ruházta fel a beköltözött népet. Így megengedte, hogy ügyeiket önmaguk intézzék verükből választott bírák által; jobbágyi sorba nem voltak kényszeríthetők még a fejedelem által sem; egész Erdélyben szabadon kereskedhetnek. Ez utóbbi kiváltság erősen ellenük ingerelte a szászokat,

kek lépnek apáik nyomába. De azért hitek akarunk maradni hitvallásos iskoláinkhoz, melyeket az ősök jámbor gondolkozása, annyi szent emlék ajánl lelkünk különös figyelmébe. Csak hitvány utód dobja ki háza szentélyéből apjától, nagyapjától maradt ereklyéit. Ilyen ereklyénk nekünk egyházi intézményeink, melyet sok százados régiségük a hagyomány szent varázsával köt lelkünkhöz.

„Mély tenger a nép, bármi napfény sem hatja át tömét” — mondja az ember tragédiája írója. De én nem hiszem, hogy a székely nép értelmes, munkás, hitét és nemzeti nyelvét megbecsülő tömegeit át ne járná a főpásztorok szózatának napfénye s hogy a legutolsó nap-számos is örömmel föl ne ajánlaná azt a segítséget, melyet egyháza tőle méltán elvár.

P. J.

Enyhült a keleti helyzet.

A békés megoldást lehetségesnek tartják Londonban és Konstantinápolyban. — A görög hadsereg harcra készen. — Olaszország ellenzi a Ruhr-vidék megszállását. — Londonban Európa pénzügyi helyzetét akarják szanálni. — Friedrich István Angorába utazik. — Az olasz kormány cáfolja a magyar fascistákkal való együttműködést. — A száműzött görög herceg.

Lausannéból érkezett hírek szerint a területi bizottság hétfői ülésén Csicserin is válaszolt a szövetségesek javaslatára. Kijelentette, hogy Oroszország semmit sem engedhet követeléseiből s hogy a szövetséges javaslatoknak nincs más céljuk, mint hogy válaszfalakat emeljenek Törökország és Oroszország között. A tengerszorosok felügyeleti jogát kizárólag Törökországra kell ruházni.

Londonban és Konstantinápolyban a helyzetet enyhültnek látják és azt hiszik, hogy a békés megoldás lehetséges lesz.

A görög hadügyminiszter kijelentette, hogy abban az esetben, ha a lausannei tárgyalások megszakadnának, a görög hadsereg harcra készen áll a kemalisták ellen.

Róma, dec. 9. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Olaszország nem járul hozzá a Ruhr-vidék megszállásához, mert az a felfogása, hogy a németek csak akkor tudnak fizetni, ha a termelő munka eszközeit meghagyják nekik.

Mussolini Olaszország álláspontját a londoni és párizsi kabinetekkel szemben ilyen értelemben fogja kifejteni.

London, dec. 9. A londoni előkonferencia ma megkezdődött.

Diplomáciai körökben biztosra veszik, hogy Amerika elérkezettnek látja az időt arra, hogy Európa pénzügyi kérdéseibe beavatkozzék s

hogy a francia nacionalisták háttérbe szorításával az ő világot a pénzügyi összeomlástól megmentse.

A hétfőig vagy keddig tartó konferencia főfeladata az, hogy döntsön a Franciaország által sürgetett jóvátétel és háborús követelések ügyében.

Poincaré csak kellő biztosítékok mellett hajlandó engedélyezni a moratoriumot. Bonar Lawról azt hiszik, hogy az európai bonyodalmakból fokozatosan ki akarja vonni Angliát.

Budapest, dec. 10. Friedrich István legközelebb Rómába utazik. Azután Brindisiből Konstantinápolyba, onnan pedig Angorába utazik.

Róma, dec. 9. Az olasz kormány hivatalos kommunikét adott ki, amelyben kijelenti, hogy mindazok a hírek, amelyek az olasz és magyar fascisták közötti együttes akciokról szólnak, nem felelnek meg a valóságnak.

A kommuniké hangoztatja, hogy azok az ünnepek, amelyeket Budapesten Romanelli olasz ezredes tiszteletére rendeztek, kizárólag magánjellegűek voltak s azokból semmiféle politikai következtetés nem vonható le.

András, az életfogytiglani száműzetésre ítélt görög herceg tegnap Londonba érkezett és a sajtó képviselői előtt nyilatkozatot tett. Nyilatkozatában Angliának, a pápának és Olaszországnak köszönetet mond élete megmentéséért.

Az örmények, különösen pedig a csikszépvizek sokat szenvedtek a Székelyföldet dúló tarároktól. Javaik megtizedeltettek már 1690-ben, mikor Tököli kurucok a csiksomlyói klastromot kifosztották. Nemsokára rá, 1694 elején Mirza khán a gyimesi szoroson át 12.000 tatárral tört be Csikba; kirabolja és felperzselt Szentmihály, Szépvíz, Szentmiklós, Borzsova és Vaasáresi községeket; kegyetlen mészárlás után sok nemest, 148 örményt és 7000 foglyot ejtett zsákmányul. E zsákmányt azonban a somlyói váratlan és csufos vereség következtében ott kellett hagynia. Erzsébetvárost latankodása miatt a kurucok pusztították el 1704-ben annyira, hogy az örmények egyrésze visszament Moldvába s csak a kuruc mozgalmak lecsendesülése után tért vissza. A szászok által lakott Besztercét 1697-ben az örményeknek kellett fegyverrel védeniök a törökök ellen. Ezen harcban sok megöletett, sok pedig foglyul ejtetett, többek közt maga Verzereszki Oxendius püspök is, kinek háromévi fogság után a karlovi békekötés adta vissza szabadságát.

Az örménység tekintélyét és megbízhatóságát illusztrálja az a politikai megbízatás, amit a császárpárti Rabutintól, Erdély katonai fő-

parancsnokától nyert Oxendius 1703-ban, mikor a székelyek II. Rákóczi Ferenc pártjára állottak. Ezt így írja le Cserei Mihály:

„General Rabotiu megértvén a székelyek rebellióját, az örmény püspököt Mikes Mihállyal kiküldi, hogy menjenek ki a székelységekre és csendesítsék meg a rebelliót. Egy néhány német kíséri vala őket. Mikor közel Brassóhoz érkezzenek volna, a háromszéki kurutzok Hermann nevű szász faluban lévén, hírül esék Mikes jövetele. Sok százan eleibe mennek; a németek békével elszaladának Brassóba. Mikes Mihály beteges lévén, elfogatik az örmény püspökkel együtt; rájuk tudula a sok bolond paraszt és egynéhányszor a szállásán is megakarák ölni, ha egynéhány régi magyar szolgái, kik már a kurutzok között valának, meg nem oltalmazták vala. Erdélyből kiviszik Rákotzhoz, ott csakhamar kurutzá lön, noha a német Császárnak sok grátiáját vette vala ő is... Az örmény püspököt is eleget kényszergeti Rákotzi, hogy az ő hűségére áljon, de rá nem veheti. Sokáig raboskodtatá, utoljára elbocsáttatá. Beszbe felmene, onnan Erdélybe vissza jöve.”

Bartha Miklós a 90-es évek elején ezt írja az örményekről: „Fajunkra, nemzetünkre,

Meghívó.

A Háromszékmegyei Magyar Nemzeti Párt elnöksége a Néppárttal egyetértve, 1922. évi december 18-án, hétfőn délelőtt 11 órára, a sepsiszentgyörgyi városház nagytermébe hivta egybe a Háromszékmegyei Magyar Párt megalakító közgyűlésére megyénk magyar polgárságát.

Ezen nagygyűlésre itteni polgártársaimat ezuton hívom meg és különösen felkérem a megjelenésre az 1922. február 19-iki, a Vigadóban tartott nagygyűlésünkön megválasztott százasközösség tagjait, megemlítve, hogy névre szóló meghívók nem bocsáttattak ki.

Kézdivásárhely, 1922. december 11.

Dr. Török Andor,

a Kézdivásárhelyi Magyar Nemzeti Párt elnöke.

Szent Imre-ünnepély a főgimnáziumban.

A kézdivásárhelyi róm. kath. főgimnázium Szent Imrének, az ifjúság védőszentjének tiszteletére dec. 17-én d. e. 11 órakor az intézet tornacsarnokában ünnepséget rendez a következő műsorral:

1. *Kiezl: Bibliás ember*, előadja a gimnáziumi énekkar a zenekar kíséretével Zeti Béla ének- és zenetanár vezetésével.
2. *Boldogasszony Anyánk*. Irtá: Váradi Antal. Szavalja: Kanabé Antal VIII. o. t.
3. *Doppler Ferenc Ilka c. dalművéből a Nyitányt* előadja az ifjúsági zenekar.
4. Beszédet mond *Jénaki Ferenc dr.* főgimnáziumi tanár.
5. *Tornász induló* Goll Jánostól. Éneklő 4 szólamu énekkar.
6. *Váradi Antal: Krisztus a tengeren*. Szavalja: Dávid László VI. o. t.
7. *Verdi: Troubadour*. Játssza: az intézeti zenekar.
8. *Karácsonyi jelenet*. Előadják: Barabás Vilmos IV. o. t. Héjja Kálmán IV. o. t. Lengyel József IV. o. t. Kádár József I. o. t. Papp Lajos I. o. t. Balázs András IV. o. t. Jakabos Sándor VIII. o. t. Györbiri Andor VIII. o. t.
9. *Rákóczi-induló*. Előadja a zenekar.

Beléptidő: Üllőhely 10 leu, állóhely 5 leu. Felülfizetéseket az iskola céljaira köszönettel fogadnak. Az ünnepélyre felhívjuk olvasóink figyelmét.

hazánkra Isten áldását képezte az örmény bevándorlás. Izomeros, értelmes, hazafias, munkáspolgárokkal szaporodott meg hazánk. Vagyont, jó erkölcsöt hoztak magukkal; itt szaporították vagyonukat és színültig magyarokká lettek. Erdély kereskedelmét a szászokkal együtt, kik inkább csak Németországot járták, ők terjesztették ki Bécs, Lipcse, Danzig, Hamburg, Varsó, Velence, Konstantinápoly felé. A tranzító kereskedelmet Kelet felé, Erdélyen keresztül ők bonyolították le. Volt év — írja Kövári László, — mikor a csiki örmények Moldova és Besszarabia pusztáiról 40.000 ökröt, 10.000 lovat, 300.000 juhot hajtottak fel Bécsbe és Németországba.

A törökök kiűzése után a Bánát lakatlan területeire nagy számmal költöztek ki Erdélyből örmény családok s ott bérbevett birtokokon gazdálkodtak, illetve kezdetben nagy kiterjedésű állattenyésztéssel foglalkoztak. Többen II. József alatt a kincstártól egész pusztákat vásároltak meg örök áron. Arad, Csanád, Krassó-Szörény, Temes, Torontál megyékben így lettek gazdag földesurakká — a Kissek, Czáránok, Kövérek, Verzárok, Vertánok, Csikyek, Karácsonyiak, Dánielek, Jakabffyak.

Testvéri üdvözlésünket küldjük magyar-örmény testvéreink felé.

NIREK

Szerda, december 13.

— **Esperes-választás.** A Kézdi ref. egyházmegye ma tartott közgyűlésében ejtette meg az esperes-választást. Esperessé Volloncs Miklós, maksai lelkészt; egyh. főjegyzővé pedig Megyaszi Mihályt választották meg. A közgyűlés lefolyásáról a jövő számunkban referálunk.

— **Az árvaház „Karácsonyi bazárja.”** A tavalyi, jól sikerült karácsonyi bazár mintájára gróf Mikes Árminné, az árvák és szegények fáradhatatlan, nemeslelkű istápolója a kézdí-vásárhelyi és zabolai árvaházak felsegítésére az idén is karácsonyi vásárt rendezett. A leány-árvaház két termében gondosan összehordott és elrendezett házi felszerelési tárgyakból, ruhaneműből és játékszerekből álló vásárt a hó 10-én, vasárnap délután Ujlaky János zabolai plébános nyitotta meg a mindkét termet zsúfolásig megtöltő közönség előtt. Ujlaky gyönyörű beszédében megrajzolta az árvagyermek sívár, kietlen életét, akik árvaházak nélkül, magukra hagyatottan felnőve a társadalom békétlen, lázzadozó csoportját erősítik és a krisztusi szeretetre, emberiességre hivatkozva kérte a közönséget, hogy a vásár támogatásával segítsenek egy-egy könycesepet letörülni az árvák szemeiből, egy-egy göröngyöt elsimitani nehéz élet utjukból. — Ujlaky beszéde után az asztalok körül megindult a vásárlás. Helybeli és zabolai urleányok szorgoskodtak a jótékony cél mellett is nagyon alacsony árakban megállapított hasznos, értékes és szép tárgyak eladásával. Senki sem volt, aki üres kézzel távozott volna. Újlag felhívjuk olvasóinkat, hogy nem csak a jótékony célért, de saját érdekükben is látogassák meg az árvaház „karácsonyi bazár”-ját. A vásár 17-én zárul.

— **A kovásznai főszolgabíró menesztették állásából.** Baternay Sándor kovásznai főszolgabíró fegyelmi ügye végre a befejezés stádiumába jutott. A primpretor urat a hivatalában elkövetett szabálytalanságok és hanyagsága miatt állásától felmentették.

— **Kemény tél lesz.** Max Robel a híres sark-utazó, aki ez év áprilisában rövid és különösen esős nyarat jósolt s e jóslása sajnos, be is teljesedett, most az „Eisacher Tagespost”-ban ismét időt jósol és ismét rossz időt. — Szerinte az idén igen hosszú és kemény tél következik, gyakori keleti és északi széllel; kevés hó lesz az idén, de annál több dér és igen kellemetlen hideg. Több csapadék csak februárra várható. Hogy ezek után hamarosan beáll-e a tavasz, az az Északi Jegestenger jégviszonyaitól függ.

— **Kedvezményes jegy a községi bírónak.** A vármegyei hivatalos lap közli, hogy a CFR vonalán kedvezményes utazásra jogosító képes igazolványra a községi bírók is jogosultak.

— **Diákok egyenruhája.** A múlt héten Bukarestben tartott tanfelügyelői értekezleten, amelyen a rendőrhatalóságok is képviselve voltak, megállapítást nyert, hogy sok helyen a diákok kisebb kávéházakban és zugkocsmákban költik el a tanulásra szánt pénzt, lemaradva e miatt a tanulmányi haladásban s rongálva állandóan egészségüket. Ezt megakadályozandó, a létrejött megállapodás alapján, a miniszter elrendeli, hogy a jövő tanév kezdetétől mindenik középiskolai tanuló körszalagot tartozik viselni az intézeti sorszámmal ellátva; továbbá diáksapkát, amelyen jelzést nyer az osztályának száma és végül fényképes igazolványt állít ki az intézet igazgatósága, amelyet esetleges igazolásra való felszólítás esetén, előmutatni tartozik. Sok minden furfangot kitalált eddig a diákész, hogy csinyját véghezvihesse, valószínű, hogy ezen intézkedések ellen is megkísérli az offenzívát.

— **A vármegyei utalap.** Háromszékmegye utalapjának 1923—24. évi költségvetését a prefekt 10871—922. sz. rendeletével most hagyta jóvá. E szerint a költségvetés az 568,291 leu 62 ban államsegélyt is magában foglaló 812,940 L. 88 b. bevétellel szemben 5,341,791 leu kiadást és 4,528,850 leu 12 ban fedezetlen szükségletet mutat fel. Ezen szükséglet fedezéséről az utadónak a törvényhozástól kért felemelése által kíván gondoskodni akként, hogy a tervbe-vett felemelés szerint az igás minimalisták utadója lenne 90 leu és a kézi minimalistáké 45 leu, tehát az eddiginek 30 szorososa és a százalék szerinti fizetőké 260 százalék, vagyis az eddiginek 20-szorosa. Ezen felemelés csak az 1323—24. évre vonatkoznék. A költségvetést természetesen, aki akarja, megfeleltetheti.

— **Szentmise egy haldokló rabbiért.** Dr. Venetianer újpesti főrabbi néhány nap előtt elhalt. Most a bécsi Der Nachmittag című lap írja Venetianer halálával kapcsolatban az alábbi érdekes dolgot: Venetianer dr. főrabbi, aki mint tudós és hitszónok is nagy nevet szerzett magának, Újpesten, ahol már 25 év óta működött, a keresztény lakosság körében is oly köztisztelőnek és szeretetnek örvendett, hogy amikor elterjedt a híre annak, hogy haldoklik, a katolikus templomban misét mondtak felgyógyulásáért. Eddig a bécsi estilaphíre, amely az újpesti katolikus pap cselekedetét követésre méltó példa gyanánt állítja minden kultúrember elé.

— **Csicserin és Románia.** Csicserin nem olyan legény, mint aki a feje lágyára esett; tudja a módját, hogy kell emide ütni, ha másfelé néz is. A lausannei konferencián Curson lorddal folytatott egy kis purparlét és a következőket mondta:

— Nem értem, miért ragaszkodik Románia a Dardanellák kérdésében a tengerszorosok szabadságának elvéhez? Hiszen Romániára nézve egyetlen elintézetlen kérdés bir fontossággal csupán s ez Besszarabia kérdése. Ezt pedig amugyis a száraz földön fogjuk eldönteni.

Tudniillik Szovjetországnak kedvesebb a régi török status quo ante a Dardanellák fölött, mint a szorosoknak angol ellenőrzés melletti felszabadítása. És ezért nagyon, nagyon mély értelmű Csicserinnek Besszarabiára vonatkozó megjegyzése.

— **Léghajójárat Anglia és Magyarország között.** Budapestről írja munkatársunk: Magyarország és Anglia között repülőjárat indul meg posta és utasszállítással. A terv az eddigi repülővonalok között a legnagyobb szabású. Rövid időn belül a vonal Varsó és Konstantinápoly irányában is kiágazik, valamint Bagdad felé és Indiáig. Ebben a vonalban Budapestnek mint a Nyugat és Kelet közötti közvetítőnek lesz fontos szerepe. A vonalra vonatkozó tárgyalások a magyar kormány és Chamer budapesti angol megbízott között már befejeződött. Az ut Londonból Budapestig Brüsselen és Berlinen át 12 óráig fog tartani.

— **A zuhanó pilóta hadi és törvényszéki fogsága és házassága.** Budapestről írja munkatársunk: A háború előtti repülési kísérleteknek egyik közismert primadonnája volt, aki különösen a lezuhanás terén ért el kiváló rekordot. Alig múlt el nap, hogy a lapok meg ne írták volna, hogy Prodam gépével együtt megint lezuhant. A háború alatt már nagyobb sikerei voltak, mert jól megkonstruált repülőgépeket bízta rá. Végül azonban a harctéren lezuhant, még pedig olasz földön s fogságba jutott. Onnan csak a forradalom kitörése után érkezett vissza, amikor is azonnal besorozták a vöröshadsereg légi osztályába, amelynek a budapesti gróf Chotek féle palotában volt a hadiszállása. Itt egy napon többedmagával kifurta a grófi pánceszoba titkos ajtaját és a Wertheim szekrényeket feltörve, egy

több millió értékű diadémet és egy briliáns esat-tot vett ki. Prodam az értékeket íróasztalfiókjába zárta, ahonnan azonban ellpták azokat. A diktatura bukása után Chotek gróf feljelentésére Prodam ellen körözőlevelet bocsátottak ki s a pilótát tavaly, épp mikor esküvőjét akarta megtartani, le is tartóztatták. Az ügy tárgyalásán Prodam tagadta bűnösségét. Elmondta, hogy megsebesülésekor Chotek grófnő ápolta őt s hálából, hogy megmentse a grófi család ékszereit, ő furta ki a pánceszoba ajtaját. Attól félt ugyanis, hogy a népbiztosok tudomást szereznek a nagyértékű ékszerekről s azokat el fogják rekvirálni.

— De ha meg akarta menteni az ékszereket, miért nem zárja el jobb helyre azokat? — kérdezte az elnök.

— Azt hittem, hogy pilótatársaim nem merik íróasztalomat feltörni.

— Miért nem tett jelentést a lopás felfedezése után?

— Mert kellemetlenségem lett volna ebből. A bíróság kihallgatta ez ügyben Ráday Gedeon gróf volt belügyminisztert, Zichy Herman gróf volt repülő parancsnokot, Kvasz András pilótát s mert nem látta megcáfoltnak a vádlott védekezését, Prodamot felmentette és azonnal szabadságra helyezte. Prodam tizenöthónapi vizsgálati fogság után a fogságból egyenest az anyakönyvvezetői hivatalba sietett, ahol egybekelt menyasszonyával, aki hűségesen kitartott mellette.

Utcai rondaságok.

Az utca képének nincs nagyobb rondítója s a nézőben kellemetlen gondolatoknak keltője, mit leégett, füstös gerendák látása. Bámulatos, hogy akad olyan tulajdonos, aki hónapok, sőt évek során eltűri a szerencsétlenség ott maradt rondaságait. Ez a könnyelműség, vagy nem tudom minek nevezhető tempó, azt hiszi, hogy a szomszédoknak, arra járóknak valami kellemetes látvány? Az ilyen helyek nemcsak az ember esztétikai érzését bántják, hanem közegészségi szempontból is súlyos kifogás alá esnek, mert a piszoknak valóságos gyűjtőhelyei.

Ilyen hely városunkban a nyári szerencsétlenség maradéka a Kantában. Érdekes megfigyelni, hogy a nagyobb kárt szenvedő s az életet most kezdő szegényebb polgártársunk, milyen szépen iparkodik nagy kára mellett is valamennyire rendbe szedni telkét. Addig sokan, akiknek a rendbeszedésre volna módjuk, ott hagyják lebontott vagy leégett telküket bizonyos nemtörődomséggel úgy, ahogy maradt.

Azt hisszük, hogy a hatóság most már fog gondoskodni arról, hogy egy-egy ilyen romhalmaz végre eltűnjék s tisztességes kerítés foglalja el a helyét az eddigi rondaságnak.

Ilyen leégett telek, szemétygyűjtő hely van még számos részén a városnak, melyek igazán megérettnek a rendezésre.

is.

Tipusok.

Az apa.

Nézzünk körül, sok tipust látunk! De ezek közül két ellentétes forma a legfeltűnőbb. Ismertem olyan apát, aki kereset hiányában kénytelen volt lopni a gyermekei számára. Vannak ezzel szemben olyanok, kik a saját gyermeküket lopják saját dus, kényelmes életük biztosítására. Az előbbi a paragrafusok ellen vét, tömlöcbe kerül, az utóbbi lehet, hogy ép a paragrafusok védelme alatt csinálhatja csinos üzleteit és ez szabadon jár.

Én a börtönben ülő előtt hajtom meg kalapomat.

—is.

A gyermek.

Ne menjünk messze! A múlt héten történt egyik közeli faluban. A gyermek megunt a öreg édesanyját, mert az már tehetetlen, nem tud már többet gyűjteni. Amit eddig gyűjtött, abból fiacskája még kényelmesen éldelegélhetne, az iskola embert is csinált belőle, derék, okos embert. És ez a „derék, okos ember” kikergeti édes anyját a házból, a szerencsétlen öregasszony, kinek jóságos kezeit mindennap meg kellene csókolni, hátralevő napjait kegyelem kényéren kell eltékozolni. Ez a gyermek is típus! Találkoztak ezzel a típussal lépten-nyomon, mint a többi figurákkal, apa és férj-típusokkal. A szülői szeretet is kezd kimaradozni az emberekből, ez is elvész az erkölcsök fergesedésével a világ nagy taposó malmában.

—nő.

Városi mozi.

(A mozi iroda közlése.) December hó 16-án, szombaton este 1³/₉ órakor, 17-én, vasárnap délután 5, este 1³/₉ órakor kerül bemutatásra *Fekete szombat*, dráma 4 felvonásban. A főszerepet Italia Admirante Manzini, a legjobb olasz filmdiva játssza. Egy fiatal szigorló mérnök megszeret egy csodaszép elárult leányt; egy erdei remete kápolnájában örök hűséget esküsznek egymásnak; ezért a szülők fiukat kitagadják. A szigorló mérnök családjuk régi barátjánál kap állást. Bo dogan élnek a fiatalok, míg egy tőzsdei spekuláció tönk szélére juttatja őket. Érzékeny bucsuzkodás után a fiatal férj Amerikába megy, ahol egy ezüstabánya igazgatója lett. Honnhagyott beteg feleségét ezalatt egy orvos ápolja, aki beleszeret paciensebe. A már felgyógyult asszony azonban vonakodik a házasságtól. Közben egy bányakatasztrófa özvegygé teszi az ifjú asszonyt, aki most hálás szívvel lesz az orvos felesége. A fiatal férj azonban nem halt meg, hazajön és megdöbbenve látja a valót. Most választani kellene a két férfi között, de a választás lehetetlen: a fiatal asszonyt szíve megöli.

Szám: 164/1922. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó közölni teszi, hogy a kézdivásárhelyi járásbírósnak 1812/2.—1922. számú végzése következtében dr. Hadnagy Károly kovásznai ügyvéd javára 1000 leu tőke s jár. erejéig 1922. évi október hó 28-án fogatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 5000 leura becsült ingóságok u. m.: 2 drb. ló, 4 drb. malac és egy szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Az árverés megtartására határidőül 1922. évi december hó 20. napjának d. e. 10 órája tűzetik ki Kovászna községébe, végrehajtást szenvedők lakására.

Árverezni szándékozók azon megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy a lefoglalt ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén a becsértéken alul is el fognak adni.

Kézdivásárhely, 1922. dec. 5-én.

Molnár István,
bír. végrehajtó.

Szám: 165/1922. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó közölni teszi, hogy a kézdivásárhelyi járásbírósnak 1815/2.—1922. számú végzése következtében dr. Hadnagy Károly kovásznai ügyvéd által képviselt Rákosi József kovásznai lakos javára 711 leu 30 ban tőke s jár. erejéig 1922. évi október hó 28-án fogatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt rostológép és egy fedeles kocsi 4000 leu becsértékben nyilvános árverésen eladatnak.

Az árverés megtartására határidőül 1922. évi december hó 20. napjának d. e. 9 órája tűzetik ki Kovászna községébe, végrehajtást szenvedők lakására.

Árverezni szándékozók azon megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy a lefoglalt ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén a becsértéken alul is eladatnak.

Kézdivásárhely, 1922. december hó 5-én.

Molnár István,
bír. végrehajtó.

Egy jó családból való, 4 középkiskolát végzett fiú **tanulónak felvétel**
Politzer Lajos, divatáru kereskedő.

Szám. 166/1922. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó közölni teszi, hogy a kézdivásárhelyi járásbírósnak 1814/2.—1922. számú végzése következtében dr. Hadnagy Károly kovásznai ügyvéd által képviselt Vajna József kovásznai lakos végrehajtónak 322 leu tőke s jár. erejéig 1922. évi október hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 2500 leura becsült egy darab sorvetőgép nyilvános árverésen eladatnak.

Az árverés megtartására határidőül 1922. évi december hó 20. napjának d. e. 11 órája tűzetik ki Kovászna községébe, végrehajtást szenvedők lakására.

Árverezni szándékozók azon megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy a lefoglalt ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén a becsértéken alul is el fognak adni.

Kézdivásárhely, 1922. december hó 5-én.

Molnár István,
bír. végrehajtó.

Szám: 167/1922. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó közölni teszi, hogy a kézdivásárhelyi járásbírósnak 1813/2.—1922. számú végzése következtében dr. Hadnagy Károly kovásznai ügyvéd javára 1200 leu tőke s jár. erejéig 1922. évi október hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 4000 leura becsült egy darab Volf-féle zongora nyilvános árverésen eladatnak.

Az árverés megtartására határidőül 1922. évi december hó 20. napjának d. u. 2 órája tűzetik ki Kovászna községébe, végrehajtást szenvedők lakására.

Árverezni szándékozók azon megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy a lefoglalt ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén a becsértéken alul is el fognak adni.

Kézdivásárhely, 1922. december hó 5-én.

Molnár István,
bír. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Kis Sándor fakereskedő Torja községben a „Fóris” nevű erdőben levő mintegy 200 rakás 1921—1922. évi vágású I. o. bükk hasáb tűzifáját önkéntes magánárverésen eladja.

Árverés napja 1922. december 17. d. e. 10 óra, árverés helye: Torja községben a község háza.

Árverési feltételek megtekinthetők az árverés előtt bármikor dr. Imreh Samu kézdivásárhelyi ügyvéd irodájában és a torjai községi jegyzőnél A fa 3—15 öles rakásonként adatik el és az árverés előtt bármikor megtekinthető a helyszínén, ahol a cég erdőpásztorja megmutatja bárkinek.

Eladó: 3 drb. hordó 1600, 1700 és 1800 litres, amit bornak, vagy esetleg szesznek lehet használni, 2 drb. új állapotban levő malomkő felszereléssel együtt, 1 körfűrész felszerelve és 1 drb. jó állapotban levő bornak, vagy szesznek alkalmas szivattyú. Tudakozódni lehet a kiadóhivatalban.

Imecsfalván dec. 17-én d. e. 10 órakor

1 drb. bika

— nyilvános árverésen eladatnak. —

Az „Erzsébet”-árvaház szokásos „Karácsonyi Bazár”-ja

ez évben dec. 10-én nyílt meg és tart dec. 17-ig, naponta d. u. 2—6 óráig. Játékszerek, gyapjú-áru, aquarell képek és finom cserép-edény is kerül eladásra. Tekintve a jótékony célt: a zabolai és helybeli árvaház segélyezését, felhívjuk rá a közönség szíves figyelmét.

MEGVÉTELRE keresek egy háromtól 5 éves

Berni vagy Simentali **tehenet**, mely vagy 8—10 liter tejet ad. —

SZABÓ GYULA kereskedő, Kézdivásárhely

PRESEL, VÁNYOL, FEST és TISZTÍT
a legjutányosabb árban, gyorsan és pontosan
felelősség mellett **SVAABA.**
Gyűjtőde: FEJÉR L. FIAI CÉG.

Eladó: szabadkézből a villany teleppel szemben

— a volt Baka Dánielné-féle —

CSÜRÖS KERT.

Értekezni lehet VOLONCS FERENCZ tulajdonosnál
Ka-ta-utca 23. szám.

Legtartósabb

talp, bőr, box-, zsevró-, sima bagaria
bőrök, cipő-felsőrészek és cipész-szerszámok
legolcsóbb árban kaphatók

Szöcs M. Lajos bőrkereskedésében.

Karácsonyi ünnepekre

ajánlom kitűnő **boraimat** nagyban 750
küküllőmenti leutól fölfele.

Fronius-féle

likörök gyári lerakata.

Kimérve és palackozva eredeti gyári áron.

Horgász-víz főlerakata.

SIPOSS ANDOR.

Borpince: UJ-ut 33. Üzlet: Str. Avarescu (Csernátóni-ut) 18.

— Eladnék egy kis —

SZÁNAT,

vásárolnék egy nagyobb. Mágori Bálint.

Még csak 3 hét van hátra

s ha karácsonyra olcsón akar vásárolni, tekintse meg **Benovits I. Jenő** divatáru kereskedését.

Legolcsóbb beszerzési forrás.

Kérem figyelni az alábbi árakat:

1 pár harisnya	—	—	—	12 leutól fennebb
Kalapok	—	—	—	100 „
Férfi ingek	—	—	—	120 „
Nyakkendő	—	—	—	8 „
Férfi ruhaszövetek	—	—	—	120 „
Sifonok	—	—	—	24 „
Női gyapjuszövetek	—	—	—	100 „
érkezett 1000 m. maradék kelme.				
1 darab kötött szetter	—	—	—	398 leu.
Csipekfűgöngyök	—	—	—	40 leutól fennebb
Zeffírek	—	—	—	28 „

Ragadja meg az alkalmat! — Olcsón jön ki!

Benovits I. Jenő, divatáru kereskedő.

Az

Erdélyi Bortermelőknek

a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár alatti
— pincéjébe több vagon igen kitűnő —

BOR
ÉRKEZETT.

Árak: 6.— 7.— 8.— és 9.— leu.

Karácsonyi kiárusítás!!

BENOVITS MÓR

versenyáruházában.

Értesitem a t. vevő közönséget, hogy újabb nagymennyiségű áru érkezett. Mindennemű velour kabátkelme, gyapjuszövetek, barched, carton, női fehérneműk, schaal kendők, női és férfi harisnyák, valamint rövidáruk, stb., stb. itt fel nem sorolt cikkek, rövidáruk mélyen leszállított árban lesznek kiárusítva.

1 m. 140 cm. széles szövet	60	L. tól
1 „ Barchend	30	„
1 „ Ingsephier	32	„
1 „ Schiffon	24	„
1 pár férfi harisnya	12	„
1 „ női harisnya	15	„
1 drb. női ing	100	„
1 „ schaal kendő	125	„
1 „ Barchend kendő	45	L.
1 „ 4 réti dupla gallér	15	„

Kérem a kirakatban levő árakat és cégemet figyelni.

BENOVITS MÓR

versenyáruház.

Két, jó családból való fiú

tanulónak azonnal felvétetik

BENE JÓZSEF fűszerkereskedésében. ::

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.